

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (kolmas koda)

6. juuli 2023*

Apellatsioonkaebus – Keskkond – Århusi konventsioon – Määrus (EÜ) nr 1367/2006 – Artikli 2 lõike 1 punkt f – Mõiste „keskkonnaõigus“ – Artikli 2 lõike 1 punkt g – Mõiste „haldusakt“ – Artikli 10 lõige 1 – Haldusaktide vaidlustamine – Euroopa Investeeringispanga (EIP) direktorite nõukogu otsus, millega kiideti heaks biomasselektrijaama projekti rahastamine – Selle otsuse peale esitatud vaide vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata jätmine – EIP sõltumatus oma finantstehingute valdkonnas – ELTL artikli 271 punkt c – Ulatus

Liidetud kohtuasjades C-212/21 P ja C-223/21 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 2. aprillil 2021 esitatud kaks apellatsioonkaebust,

Euroopa Investeeringispank (EIP), esindajad: K. Carr, G. Faedo ja T. Gilliams, keda abistasid *avocats* J. Bouckaert ja G. Schaiko,

hageja kohtuasjas C-212/21 P,

teised menetlusosalised:

ClientEarth, asukoht London (Ühendkuningriik), esindajad: S. Abram, J. Flynn, *KC*, ja *barrister* H. Leith,

hageja esimeses kohtuastmes,

Euroopa Komisjon, esindajad: F. Blanc ja G. Gattinara,

menetluse astuja esimeses kohtuastmes,

ning

Euroopa Komisjon, esindajad: F. Blanc ja G. Gattinara,

hageja kohtuasjas C-223/21 P,

teised menetlusosalised:

ClientEarth, asukoht London, esindajad: S. Abram, J. Flynn, *KC*, ja *barrister* H. Leith,

* Kohtumenetluse keel: inglise.

hageja esimeses kohtuastmes,

Euroopa Investeerimispank (EIP), esindajad: K. Carr, G. Faedo ja T. Gilliams, keda abistasid
avocats J. Bouckaert ja G. Schaiko,

kostja esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (kolmas koda),

koosseisus: koja president K. Jürimäe, kohtunikud M. Safjan, N. Piçarra (ettekandja), N. Jääskinen
ja M. Gavalec,

kohtujurist: J. Kokott,

kohtusekretär: ametnik R. Stefanova-Kamisheva,

arvestades kirjalikku menetlust ja 20. oktoobri 2022. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 15. detsembril 2022. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Oma apellatsioonkaebustes paluvad Euroopa Investeerimispank (EIP) (kohtuasi C-212/21 P) ja Euroopa Komisjon (kohtuasi C-223/21 P) tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 27. jaanuari 2021. aasta otsus ClientEarth vs. EIP (T-9/19, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“, EU:T:2021:42). Vaidlustatud kohtuotsusega tühistas Üldkohus EIP otsuse, mis tehti ClientEarthile teatavaks 30. oktoobri 2018. aasta kirjaga ja millega jäeti vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata ClientEarthi 9. augustil 2018 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. septembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1367/2006 keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise Århusi konventsiooni sätete kohaldamise kohta ühenduse institutsioonide ja organite suhtes (ELT 2006, L 264, lk 13) artikli 10 lõike 1 ja komisjoni 13. detsembri 2007. aasta otsuse 2008/50/EÜ, millega sätestatakse Århusi konventsiooni käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1367/2006 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses haldusaktide vaidemenetlusega (ELT 2008, L 13, lk 24), alusel esitatud vaie EIP direktorite nõukogu 12. aprilli 2018. aasta otsuse peale rahastada Galicias (Hispaania) biomassielektijaama ehitusprojekti (edaspidi „vaidlusalune otsus“).

Õiguslik raamistik

Rahvusvaheline õigus

- 2 Keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsiooni, mis kirjutati alla 25. juunil 1998 Århusis (Taani) ning kiideti Euroopa Ühenduse nimel heaks nõukogu 17. veebruari 2005. aasta otsusega 2005/370/EÜ (ELT 2005, L 124, lk 1; edaspidi „Århusi konventsioon“), artikli 2 lõikes 2 on sätestatud:

„avaliku võimu organ on:

[...]

- d) artiklis 17 nimetatud selle piirkondliku majanduskoostöö organisatsiooni institutsioon, kes on konventsiooniosaline.

See mõiste ei hõlma kohut ega seadusandjat“.

- 3 Århusi konventsiooni artikli 9 „Õigus pöörduda kohtusse“ lõigetes 3 ja 4 on ette nähtud, et iga konventsiooniosaline tagab üldsuse esindajatele, kes vastavad riigisisestes õigusaktides sätestatud võimalikele nõuetele, juurdepääsu kohtulikule või haldusmenetlusele, et vaidlustada eraõigusliku isiku või avaliku võimu organi tegevus või tegevusetus, mis on vastuolus riigisiseste keskkonnaõigusnormidega, ning need menetlused peavad tagama kohased ja tõhusad õiguskaitsevahendid ning olema ausad, õiglased, õigeaegsed ja mitte takistavalt kallid.

Liidu õigus

- 4 Määruse nr 1367/2006 põhjendustes 3, 7, 10, 11, 18 ja 20 on märgitud:

„(3) [...] [Liidu] õigusaktide sätted peaksid olema [Århusi] konventsiooniga kooskõlas.

[...]

- (7) Århusi konventsioonis on avaliku võimu organid määratletud üldises tähenduses põhimõttel, et igasugusel avaliku võimu teostamisel peaksid olema tagatud õigused üksikisikutele ja nende organisatsioonidele. Seetõttu on vaja, et käesolevas määruses nimetatud [liidu] institutsioonid ja organid oleksid määratletud samasugusel üldisel ja funktsionaalsel viisil. Århusi konventsiooni alusel võib [liidu] institutsioone ja organeid konventsiooni kohaldamisalast välja jätta, kui nad tegutsevad õigusemõistjana või seadusandjana. [...]

[...]

- (10) Pidades silmas asjaolu, et keskkonnaõigus areneb pidevalt, peaks keskkonnaõiguse mõiste osutama [liidu] keskkonnapoliitika eesmärkidele, nagu need on sätestatud asutamislepingus.

(11) Halduse üksikaktide suhtes peaks olema võimalik kohaldada vaidemenetlust, kui need aktid on õiguslikult siduvad ja neil on väline mõju. [...] Kuna õigusemõistjana või seadusandjana tegutseva [liidu] institutsiooni või organi õigusakte võib kohaldamisalast välja jätta, peaks sama kohaldatama teiste uurimismenetluste suhtes, milles [liidu] institutsioon või organ tegutseb haldusjärelvalveorganina asutamislepingu sätete alusel.

[...]

(18) Århusi konventsiooni artikli 9 lõige 3 võimaldab juurdepääsu kohtumenetlusele või teistele vaidemenetlustele, et vaidlustada üksikisiku ja avaliku võimu organi tegevus ja tegevusetus, mis on vastuolus keskkonnaõiguse sätetega. Kohtu poole pöördumist käsitlevad sätted peaks olema kooskõlas asutamislepinguga. Antud kontekstis on kohane, et käesolev määrus käsitleks üksnes avaliku võimu organite tegevust ja tegevusetust.

[...]

(20) Keskkonnakaitse valdkonnas tegutsevatel valitsusvälistel organisatsioonidel, mis vastavad teatavatele kriteeriumitele, millega tagatakse eelkõige, et tegemist on sõltumatute ja usaldusväärsete organisatsioonidega, kes on näidanud, et nende põhieesmärgiks on edendada keskkonnakaitset, peaks olema õigus esitada vaie [liidu] tasandil, et [liidu] institutsioon või organ vaataks uuesti läbi keskkonnaõiguse alusel vastu võetud õigusaktid või nende vastuvõtmata jätmise, eesmärgiga et kõnealune institutsioon või organ oma otsust muudaks.“

5 Määruse artikli 1 lõikes 1 on määruse eesmärk sõnastatud nii:

„Käesoleva määruse eesmärk on aidata kaasa [Århusi konventsioonist] tulenevate kohustuste rakendamisele, kehtestades eeskirjad konventsiooni sätete kohaldamiseks [liidu] institutsioonide ja organite suhtes, eelkõige:

[...]

d) tagades keskkonnaasjades kohtu poole pöördumise võimaluse ühenduse tasandil käesolevas määruses sätestatud tingimustel.“

6 Määruse artiklis 2 on sätestatud:

„1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

[...]

c) *[liidu] institutsioon või organ* – ametiasutus, organ, asutus või agentuur, mis on loodud asutamislepinguga või selle alusel, välja arvatud need, mis tegutsevad õigusemõistjana või seadusandjana [...];

[...]

f) *keskkonnaõigus* – [liidu] õigusaktid, mis olenemata nende õiguslikust alusest, aitavad saavutada asutamislepingus sätestatud [liidu] keskkonnapoliitika eesmärgi [...];

g) *haldusakt* – keskkonnaõiguse kohane üksikmeede, mille on võtnud [liidu] institutsioon või organ ning millel on õiguslikult siduv ja väline mõju;

[...].“

7 Määruse nr 1367/2006 artikli 10 „Haldusaktide vaidemenetlus“ lõikes 1 on ette nähtud:

„Mis tahes valitsusvälisel organisatsioonil, mis vastab artikli 11 nõuetele, on õigus esitada vaie [liidu] institutsioonile või organile, kes on keskkonnaõiguse alusel võtnud vastu haldusakti [...]“.

8 Määruse nr 1367/2006 artikli 12 „Euroopa Kohtu menetlus“ lõikes 1 on sätestatud:

„Vastavalt artiklile 10 vaide esitanud valitsusväline organisatsioon võib algatada menetluse Euroopa Kohtus kooskõlas asutamislepingu asjakohaste sätetega.“

Vaidluste taust

9 Vaidluse tausta, mis nähtub vaidlustatud kohtuotsuse punktidest 37–62, võib kokku võtta järgmiselt.

10 EIP direktorite nõukogu kiitis 12. aprilli 2018. aasta otsusega, mis avaldati EIP veebisaidil 28. juunil 2018, heaks ettepaneku rahastada projekti ehitada Curtise (Teijeiro) omavalitsusüksusse A Coruña provintsis Galicias (Hispaania) biomassielektriijaam, mille võimsus on ligikaudu 50 elektrilist megavatti (MWE) ja mida käitatakse 100 km raadiuses kogutud puidujäätmetega (edaspidi „Curtise projekt“), laenu vormis, mis tuli eraldada eriotstarbelisele ettevõtjale maksimaalselt 60 miljoni euro ulatuses (edaspidi „12. aprilli 2018. aasta otsus“).

11 EIP teavitas 13. aprilli 2018. aasta kirjaga Curtise projekti arendajat 12. aprilli 2018. aasta otsusest, märkides, et projekti rahastamise esialgne heakskiitmine ei tekita EIP-le mingit kohustust laenu anda, vaid võimaldab arendajal võtta vajalikke meetmeid, et vormistada laen.

12 EIP talitused kirjutasid 23. juulil 2018 alla sisekokkuleppele Curtise projekti rahastamislepingu üksikasjade kohta. Sellega seotud dokumendid allkirjastati 25. juulil 2018. Esimene väljamakse EIP rahastusest tehti 29. augustil 2018.

13 Keskkonnakaitsega tegelev valitsusväline organisatsioon ClientEarth esitas 9. augustil 2018 määruse nr 1367/2006 artikli 10 lõike 1 alusel EIP-le 12. aprilli 2018. aasta otsuse peale vaide.

14 Vaidlusaluse otsusega, mis saadeti ClientEarthile 30. oktoobri 2018. aasta kirjaga ja millele olid alla kirjutanud EIP peasekretär ja õigustalituse asejuht, jäeti vaie vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata seetõttu, et 12. aprilli 2018. aasta otsus ei kujuta endast „haldusakti“ määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkti g tähenduses ja seega ei saa EIP seda vaidemenetluses läbi vaadata.

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

15 Üldkohtu kantseleisse 8. jaanuaril 2019 saabunud hagiavalduses esitas ClientEarth vaidlusaluse otsuse tühistamise nõude, mida ta põhjendas kahe väitega. Esimese väite kohaselt tehti hindamisvigu kahe tingimuse kohaldamisel, millele 12. aprilli 2018. aasta otsus pidi vastama, et

seada saaks kvalifitseerida „haldusaktiks“ määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkti g tähenduses, nimelt esiteks peab akt olema vastu võetud „keskkonnaõiguse“ alusel ja teiseks peab sellel aktil olema „õiguslikult siduv ja väline mõju“. Teise väite kohaselt rikkus EIP tal olevat põhjendamiskohustust.

- 16 EIP, keda toetas komisjon, palus Üldkohtul jätta hagi rahuldamata. Sissejuhatuseks väitis EIP seda, et ClientEarthi 12. aprilli 2018. aasta otsuse peale esitatud vaie ei sobi kokku EIP sõltumatusena, mis EIP-l on enda finantstehingute valdkonnas, ja on seega vastuvõetamatu.
- 17 Kõigepealt lükkas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 86–92 EIP selle vastuväite vastuvõetamatusena tõttu tagasi. Ta märkis, et vaidlusaluses otsuses leiti üksnes, et 12. aprilli 2018. aasta otsus ei ole „haldusakt“ määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkti g tähenduses seetõttu, et seda ei võetud vastu „keskkonnaõiguse“ alusel ning sellel ei ole mingit „õiguslikult siduvat ja välist mõju“. Üldkohtu sõnul viitas EIP „[üksnes] nende kahe alapõhjenduse – mitte eraldiseisva põhjenduse – hindamisel ebamääraselt ja üldiselt talle aluslepingute ja põhikirjaga antud ärilisele ja poliitilisele otsustusõigusele ning oma institutsioonilisele rollile ja põhikirjalisele ülesandele“. Üldkohus tõdes veel selle kohtuotsuse punktis 91, et hinnang sellele, kas 12. aprilli 2018. aasta otsuse peale esitatud vaie ei sobi väidetavalt kokku EIP sõltumatusena EIP finantstehingute valdkonnas, asendaks Üldkohtu põhjendused nendega, mida esitas EIP vaidlusaluses otsuses.
- 18 Peale selle viitas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktile 92, selleks et lükata vastuvõetamatusena tõttu tagasi selle kohtuotsuse punktis 151 sedastatud argumendid, mille kohaselt ei saa – arvestades ETL artikli 271 punkti c ja EIP sõltumatusena tema finantstehingute valdkonnas – kvalifitseerida 12. aprilli 2018. aasta otsust „haldusaktiks“ määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkti g tähenduses.
- 19 Seejärel analüüsis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 102–104 ClientEarthil poolt hagi põhjendamiseks esitatud teist väidet ja asus seisukohale, et vaidlusalune otsus võimaldas ClientEarthil mõista põhjuseid, miks EIP jättis vastuvõetamatusena tõttu läbi vaatamata 12. aprilli 2018. aasta otsuse peale esitatud vaide, ning vaielda vastu põhjenduste paikapidavusele. Kuivõrd vaidlusalune otsus võimaldas Üldkohtul teostada ka kohtulikku kontrolli, lükkas ta teise väite põhjendamatusena tõttu tagasi.
- 20 Lõpetuseks, mis puudutab esimest väidet, mille ClientEarth esitas oma hagi põhjendamiseks ja mida Üldkohus analüüsis viimasena, siis on vaidlustatud kohtuotsuse punktis 107 sissejuhatuseks märgitud, et mõlemat käesoleva kohtuotsuse punktis 15 nimetatud ja määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punktis g sisalduvat tingimust tuleb võimaluse piires tõlgendada „Århusi konventsiooni artikli 9 lõikeid 3 ja 4 silmas pidades [...] ja seega arvestades nõuet tagada, et [ClientEarthile] oleks õiguskaitse tegelikult kättesaadav“.
- 21 Esiteks, kõnealuse väite teise osa kohta, et valesti on kohaldatud tingimust, et akt peab olema vastu võetud „keskkonnaõiguse“ alusel, tuletas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 118 meelde, et Euroopa Liidu seadusandja soovis anda mõistele „keskkonnaõigus“ määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkti f mõttes „laia tähenduse, mis ei piirdu loodusliku keskkonna kaitsmise küsimustega kitsas tähenduses“.
- 22 Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 121 sedastas Üldkohus, et artikli 2 lõike 1 punktis f sisalduvat viidet „[liidu] õigusaktidele“ tuleb mõista nii, et sellega peetakse silmas „kõiki liidu teise õiguse sätteid, mis on üldkohaldatavad“, erinevalt „haldusaktist“ sama määruse artikli 2 lõike 1 punkti g

tähenduses. Üldkohus märkis, et selle määruse vastuvõtmise ajal ei olnud liidu aluslepingute tasandil veel kehtestatud eristust seadusandlikus menetluses vastu võetud seadusandlike aktide ja muudes menetlustes vastu võetud üldkohaldatavate aktide vahel, mistõttu ei saa mõistet „õigusakt“ nimetatud määruse artikli 2 lõike 1 punkti f tähenduses tõlgendada nii, et selle järgi on välistatud kõnealuses valdkonnas vastu võetud „üldkohaldatava akti“ sätete „keskkonnaõigusena“ arvesse võtmine.

- 23 Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 122–124 asus Üldkohus seisukohale, et samaväärseks „keskkonnaõiguse“ normidega artikli 2 lõike 1 punkti f tähenduses tuleb pidada üldkohaldatavaid eeskirju, mis reguleerivad EIP tegevust laenude andmisel EL toimimise lepingu keskkonnaeesmärkide saavutamiseks, eelkõige neid eeskirju, mis tulenevad ühelt poolt EIP direktorite nõukogu 3. veebruaril 2009 heaks kiidetud avaldusest keskkonna- ja sotsiaalsete põhimõtete ning normide kohta (edaspidi „2009. aasta avaldus“) ja teiselt poolt kliimastrateegiast, mille eesmärk on kaasata rahalisi vahendeid vähese CO₂ heitega ja kliimamuutustele vastupanuvõimelisele majandusele üleminekuks, mille EIP võttis vastu 22. septembril 2015 (edaspidi „kliimastrateegia“).
- 24 Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 126 leidis Üldkohus, et määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punktis g kasutatud mõistet „haldusakt“ tuleb tõlgendada nii, et see hõlmab „kõiki liidu teisest õigusest tulenevatele nõuetele vastavaid üksikmeetmeid, mille eesmärk – olenemata nende õiguslikust alusest – on liidu keskkonnapoliitika eesmärkide elluviimine“.
- 25 Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 138–140 asus Üldkohus seisukohale, et kuivõrd 12. aprilli 2018. aasta otsuses leiti, et Curtise projekt vastab EIP laenutegevuse eesmärkidele ja 2009. aasta avalduses ning kliimastrateegias kindlaks määratud keskkonnakriteeriumidele, mis käsitlevad EIP-le rahastamiseks esitatud projektide rahastamiskõlblikkust, oli see otsus „keskkonnaõiguse kohane üksikmeede“ kõnealuse määruse artikli 2 lõike 1 punkti g tähenduses. Järelikult tuleb hagi esimese väite teise osaga nõustuda.
- 26 Teiseks olgu sedastatud, et Üldkohus tõdes esimese väite esimese osa kohta – milles heidetakse ette, et valesti on kohaldatud tingimust, et aktil peab olema „õiguslikult siduv ja väline mõju“ – vaidlustatud kohtuotsuse punktides 167–170, et 12. aprilli 2018. aasta otsus kajastas EIP direktorite nõukogu väljendatud lõplikku seisukohta Curtise projekti rahastamiskõlblikkuse kohta EIP poolt, lähtudes selle keskkonna- ja sotsiaalaspektidest, mistõttu „halduskomitee järgnevat laenuandmise otsust, mis pidi tehtama pärast Curtise projekti auditi lõpetamist ülejäänud lahtiste aspektide kohta, [saab] parimal juhul pidada pelgaks täidesaatvaks otsuseks“.
- 27 Pärast seda, kui Üldkohus oli tuvastanud, et ClientEarthi esitatud vaie käsitles „vähemalt osaliselt [12. aprilli 2018. aasta] otsusega kolmandatele isikutele tekkivaid lõplikke õiguslikke tagajärgi“, nõustus ta vaidlustatud kohtuotsuse punktides 171 ja 172 hagi esimese väite esimese osaga ning tühistas seega vaidlusaluse otsuse.

Poolte nõuded ja menetlus Euroopa Kohtus

- 28 EIP palub kohtuasjas C-212/21 P esitatud apellatsioonkaebuses Euroopa Kohtul:
- tühistada vaidlustatud kohtuotsus;
  - jätta esimeses kohtuastmes esitatud hagi rahuldamata ning

- mõista esimese astme menetluse ja apellatsioonimenetluse kohtukulud välja ClientEarthilt.
- 29 Kohtuasjas C-223/21 P esitatud apellatsioonkaebuses palub komisjon Euroopa Kohtul:
- tühistada vaidlustatud kohtuotsus;
  - jätta esimeses kohtuastmes esitatud hagi põhjendamatusse tõttu rahuldamata ja
  - mõista kohtukulud välja ClientEarthilt.
- 30 Oma vastuses neile kahele apellatsioonkaebusele palub ClientEarth Euroopa Kohtul:
- jätta apellatsioonkaebused rahuldamata ning
  - mõista kohtukulud välja komisjonilt ja EIP-lt.
- 31 Euroopa Kohtu presidendi 30. aprilli 2021. aasta otsusega liideti kohtuasjad C-212/21 P ja C-223/21 P kirjaliku ja suulise osa ning kohtuotsuse huvides.

Apellatsioonkaebused

- 32 Komisjon ja EIP esitavad kumbki oma apellatsioonkaebuse põhjendamiseks kolm väidet, millega nad heidavad Üldkohtule ette, et viimane rikkus õigusnorme, kui ta hindas EIP esile toodud funktsionaalset sõltumatust tema finantstehingute valdkonnas, ning samuti siis, kui ta tõlgendas ja kohaldas Århusi konventsiooni ning mõistet „haldusakt“ määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkti g tähenduses.

Esimene väide ja teise väite teine osa kohtuasjas C-212/21 P ning kolmas väide kohtuasjas C-223/21 P, mille kohaselt on EIP sõltumatuse hindamisel tema finantstehingute valdkonnas rikutud õigusnorme

Poolte argumendid

- 33 Kohtuasjas C-212/21 P esitatud esimeses väites ja teise väite teises osas heidab EIP ning kohtuasjas C-223/21 P esitatud kolmandas väites komisjon ette Üldkohtule, et see rikkus eelkõige vaidlustatud kohtuotsuse punktides 89–92 ja 151 õigusnorme, kui ta lükkas vastuvõetamatuse tõttu tagasi vastuväite EIP sõltumatuse kohta tema finantstehingute valdkonnas. Nende hinnangul leidis Üldkohus ekslikult, et vaidlusaluses otsuses ei tuginetud kõnealusele sõltumatusele „eraldiseisva põhjendusena“, kui 12. aprilli 2018. aasta otsuse peale esitatud vaie jäeti vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata. EIP arvates on küsimus, kas 12. aprilli 2018. aasta otsuse peale esitatud vaie kahjustab seda sõltumatust – sest see tuleneb liidu esmasest õigusest –, vähemasti avalikul huvil põhinev küsimus ja Üldkohus oleks pidanud seda analüüsima omal algatusel.
- 34 EIP heidab Üldkohtule esiteks ette, et viimane moonutas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 90 ilmselgelt vaidlusaluse otsuse sisu, sest EIP sõltumatusel finantstehingute valdkonnas põhinevat argumenti mainiti otsesõnu kõnealuse otsuse põhjendavas osas. Vastupidi Üldkohtu otsuse punktis 91 olevale järeldusele ei oleks kõnealuse argumendi analüüs seega kaasa toonud seda, et

Üldkohus oleks pidanud asendama EIP põhjendused enda omadega, ega tekitanud „pooltevahelist ebavõrdsust“ 11. juuni 2020. aasta kohtuotsuse komisjon vs. Di Bernardo (C-114/19 P, EU:C:2020:457, punkt 59) tähenduses, sest ClientEarth on kogenud ja liidu õigusega tuttav organisatsioon.

- 35 Teiseks väidavad EIP ja komisjon, et EIP direktorite nõukogu otsuste peale määruse nr 1367/2006 artikli 10 lõike 1 alusel esitatud vaie kahjustab nimetatud organi sõltumatust finantsturgudel, mis on hädavajalik talle ELTL artikliga 309 antud üldist huvi teeniva ülesande täitmiseks. Niisugune vaie võib ühtlasi kahjustada EIP mainet ja usaldusväarsust kõnealustel turgudel. Nimelt on EIP-l ajal, mil võib esitada vaide, ja samuti kogu läbivaatamise ja võimalike hilisemate kohtumenetluste ajal praktiliselt võimatu pidada läbirääkimisi ja allkirjastada lepingulisi dokumente, mis käsitlevad direktorite nõukogu juba heaks kiidetud projektide rahastamist. Sellest tulenevat ebakindlust suurendab veelgi tõik, et võimalike esitatavate vaiete arvu ei saa ette aimata.
- 36 Üldkohus oleks pidanud omal algatusel analüüsima, kas 12. aprilli 2018. aasta otsuse peale määruse nr 1367/2006 artikli 10 lõike 1 alusel esitatud vaie on vastuvõetav, kui lähtuda ELTL artikli 15 lõikest 3, artikli 271 punktist c, artiklitest 308 ja 309 ning EIP põhikirja asjakohastest sätetest. Lisaks oleks Üldkohus pidanud omal algatusel tuginema ELTL artikli 271 punktile c, et jätta ClientEarthi esitatud hagi rahuldamata, sest see säte koostoimes EIP põhikirja artikliga 19 välistab EIP direktorite nõukogu otsuste mis tahes sisulise kohtuliku kontrolli.
- 37 Kirjeldatud kontekstis rõhutavad nii EIP kui ka komisjon esiteks, et haldusakti peale määruse nr 1367/2006 artikli 10 lõike 1 alusel esitatud vaie on lahutamatu seotud sama määruse artiklis 12 ette nähtud õigusega pöörduda kohtusse, ja teiseks, et ELTL artikli 271 punkt c on üks „asutamislepingu asjakohastest sätetest“, mida tuleb artikli 12 kohaselt arvesse võtta, et hinnata viimati nimetatud sättega keskkonnakaitsega tegelevatele valitsusvälistele organisatsioonidele antud kohtusse pöördumise õigust. ELTL artikli 271 punkti c rikutaks aga, kui määruse nr 1367/2006 artikli 12 alusel esitatud hagi esemeks oleks EIP direktorite nõukogu otsus, mille peale on esitatud vaie, kui pidada silmas vaide esitanud valitsusvälise organisatsiooni tõstatatud keskkonnaprobleeme.
- 38 ClientEarth ei nõustu kõigi nende argumentide põhjendatusega.

Euroopa Kohtu hinnang

- 39 EIP ja komisjon heidavad oma argumentides Üldkohtule ette, et viimane rikkus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 89–92 ja 151 õigusnorme, kui ta lükkas vastuvõetamatuse tõttu tagasi argumendi EIP sõltumatuse kahjustamise kohta tema finantstehingute valdkonnas, mis on tagatud liidu esmase õigusega, sest vaidlusaluses otsuses ei tuginetud sellele eraldiseisva põhjendusena. Aga nimetatud argumenti oleks tulnud igal juhul analüüsida kui avalikul huvil põhinevat küsimust, mis võib kaasa tuua ClientEarthi esitatud hagi rahuldamata jätmise.
- 40 Esiteks nähtub vaidlusaluse otsuse sisu väidetava ilmselge moonutamise kohta EIP sõltumatuse küsimuses EIP finantstehingute valdkonnas, mida olevat tehtud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 89–91, vaidlusaluse otsuse neljandast, viiendast ja seitsmendast lõigust, et 12. aprilli 2018. aasta otsuse peale esitatud vaie jäeti vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata põhjusel, et see otsus ei ole „haldusakt“ määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkti g tähenduses, sest seda ei võetud vastu „keskkonnaõiguse“ alusel ja sellel ei olnud „õiguslikult siduvat ja välist mõju“, mitte aga põhjusel, et see vaie kahjustab EIP sõltumatust tema finantstehingute valdkonnas.

- 41 Vaidlusaluse otsuse kuuendas lõigus on nimelt märgitud, et „iga EIP otsus selle kohta, kas toetada potentsiaalselt rahastamiskõlblikku projekti või mitte, ja juhul, kui see on asjakohane, siis milline on selle toetuse vorm, kuulub aluslepingute ja põhikirjaga [EIP-le] antud ärilise ja poliitilise otsustusõiguse alla“, ning kaheksandas lõigus, et mõiste „keskkonnaõigus“ nimetatud määruse artikli 2 lõike 1 punkti f tähenduses niisugune tõlgendus, mida toetab ClientEarth, „ei ole enam kooskõlas ei EIP institutsioonilise rolli ega tema põhikirjalise ülesandega“.
- 42 Üldkohus võis seega vaidlustatud kohtuotsuse punktides 89 ja 90 õigusnormi rikkumata otsustada, et EIP viitas vaidlusaluses otsuses üksnes „ebamääraselt ja üldiselt talle aluslepingute ja põhikirjaga antud ärilisele ja poliitilisele otsustusõigusele ning oma institutsioonilisele rollile ja põhikirjalisele ülesandele“, ning mitte 12. aprilli 2018. aasta otsuse peale esitatud vaide vastuvõetamatuks tunnistamise eraldiseisva põhjendusena, vaid ainult käesoleva kohtuotsuse punktis 40 nimetatud kahe alapõhjenduse analüüsimisel. Neil tingimustel ei saa väita, et Üldkohus oleks selle otsuse sisu ilmselgelt moonutanud.
- 43 Olgu lisatud, et liidu kohus ei pea võtma põhjendamiskohustuse täitmise hindamisel arvesse asjaomase akti vastu võtnud institutsiooni täiendavaid selgitusi, mida see esitas alles kohtumenetluse ajal, kuivõrd sarnane õiguslik olukord võib hägustada administratsiooni ja liidu kohtu vahelist pädevuse jaotust ning nõrgendada administratsiooni aktide õiguspärasuse kontrolli (vt selle kohta 11. juuni 2020. aasta kohtuotsus komisjon vs. Di Bernardo, C-114/19 P, EU:C:2020:457, punkt 58).
- 44 Mis puudutab teiseks Üldkohtu kohustust analüüsida omal algatusel seda, kas 12. aprilli 2018. aasta otsuse peale esitatud vaie kahjustas väidetavalt EIP sõltumatust tema finantstehingute valdkonnas, mille puhul EIP viitab eelkõige ELTL artikli 15 lõikele 3, artikli 271 punktile c, artiklitele 308 ja 309 ning EIP põhikirja teatud sätetele, siis tuleb kõigepealt märkida, et liidu esmase õiguse väidetavast rikkumisest ei piisa, et liidu kohtul tekiks omal algatusel kontrollimise kohustus.
- 45 Kui teatava väite võib või peab esitama omal algatusel – näiteks kui asjasse puutuval otsusel puudub põhjendus või see on ebapiisavalt põhjendatud –, siis nimetatud otsuse sisulist õiguspärasust puudutavat väidet, mis käsitleb aluslepingute või selle rakendusnormide rikkumist ELTL artikli 263 tähenduses, saab liidu kohus seevastu analüüsida üksnes siis, kui hageja on sellele tuginenud (vt selle kohta 25. oktoobri 2017. aasta kohtuotsus komisjon vs. Itaalia, C-467/15 P, EU:C:2017:799, punktid 14 ja 15 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 46 Seega ei rikkunud Üldkohus õigusnormi, kui ta jättis sisuliselt analüüsimata EIP argumendi, mis käsitles finantstehingute valdkonnas tal tulenevalt ELTL artikli 15 lõikest 3, artiklitest 308 ja 309 ning EIP põhikirja teatud sätetest oleva sõltumatuse kahjustamist.
- 47 EIP väidet oma sõltumatuse säilitamise kohta enda finantstehingute valdkonnas seoses ELTL artikli 271 punktiga c – see nähtub lisaks EIP poolt Üldkohtule esitatud kostja vastuse punktist 110 – võib siiski mõista nii, et sellega seatakse kahtluse alla Euroopa Liidu Kohtu pädevus kontrollida – kas või kaudselt – EIP direktorite nõukogu otsust niisuguse tühistamishagi menetluses, mis on esitatud EIP keeldumise peale vaadata kõnealune otsus vaidemenetluses uuesti läbi. Peale selle väitis EIP, keda antud küsimuses toetas komisjon, eelkõige Euroopa Kohtus toimunud kohtuistungil, et õigus esitada vaie EIP direktorite nõukogu otsuse peale on lahutamatu seotud õigusega esitada tühistamishagi otsuse peale, mille EIP vaidemenetluse tulemusel tegi. Seega on EIP sõltumatuse säilitamiseks apellantide arvates vaja, et

keskkonnakaitsega tegelevad valitsusvälised organisatsioonid nagu ClientEarth jääksid ilma nii õigusest esitada niisuguse otsuse peale vaie kui ka õigusest esitada tühistamishagi võimaliku rahuldamata jätmise otsuse peale.

- 48 Kõnealusel kontekstis pidi Üldkohus omal algatusel kontrollima, kas liidu kohus on pädev tegema otsust tühistamishagi kohta, mis on esitatud niisuguse vaide kohta tehtud otsuse peale, mis esitati EIP direktorite nõukogu otsuse peale. Nimelt on küsimus, kas Euroopa Liidu Kohus on pädev kohtuvaidlust lahendama, avaliku huvi küsimus ja niisugust küsimust võib Euroopa Kohus menetluse mis tahes staadiumis analüüsida ka omal algatusel (vt selle kohta 6. oktoobri 2020. aasta kohtuotsus *Bank Refah Kargaran vs. nõukogu*, C-134/19 P, EU:C:2020:793, punkt 25 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 49 ELTL artikli 271 punkti c kohaselt võivad EIP direktorite nõukogu otsuste suhtes kohtuasja algatada „ainult liikmesriigid või komisjon kooskõlas artikli 263 tingimustega ning ainult sel põhjusel, et [EIP] põhikirja artikli 19 lõigetega 2, 5, 6 ja 7 ettenähtud menetlust ei ole järgitud“.
- 50 ELTL artikli 271 punkti c sõnastusest endast nähtub, et selles sättes on EIP direktorite nõukogu otsuste peale tühistamishagi esitamise võimalusele kehtestatud rangemad tingimused kui need, mis on ette nähtud ELTL artiklis 263. ELTL artikli 271 punkt c piirab niisiis selle aluslepinguga Euroopa Liidu Kohtule antud üldist pädevust kontrollida liidu institutsioonide aktide õiguspärasust ja seega tuleb seda tõlgendada kitsalt (vt analoogia alusel 3. juuni 2021. aasta kohtuotsus *Ungari vs. parlament*, C-650/18, EU:C:2021:426, punkt 31). Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktides 63 ja 64 märkis, puudutab see piirang esiteks võimalike hagejate ringi ja teiseks liidu kohtu pädevust viia läbi sisuline kontroll.
- 51 Eelneva alusel tuleb teha järeldus, et ELTL artikli 271 punkt c ei reguleeri otseselt olukorda, kui määruse nr 1367/2006 artikli 12 lõike 1 alusel esitataks hagi EIP otsuse peale, millega tehti otsus EIP direktorite nõukogu otsuse peale esitatud vaide kohta. Sellegipoolest on ELTL artikli 271 punkt c asutamislepingu asjakohane säte määruse nr 1367/2006 artikli 12 lõike 1 tähenduses, mida tuleb arvesse võtta, et teha kindlaks, kas liidu kohtusse pöördumise võimalus on olemas.
- 52 Ent nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 68 sisuliselt märkis, kaotaks ELTL artikli 271 punkt c oma soovitud toime, kui liidu kohus kontrolliks niisuguse EIP otsuse peale – millega tehakse otsus EIP direktorite nõukogu otsuse peale esitatud vaide kohta – esitatud hagi menetledes kaudselt selle otsuse põhjendatust.
- 53 Seevastu ei ole – võttes arvesse käesoleva kohtuotsuse punkti 50 ning vastupidi EIP ja komisjoni väidetele – ELTL artikli 271 punktiga c põhimõtteliselt vastuolus see, kui valitsusväline organisatsioon palub määruse nr 1367/2006 artikli 10 lõike 1 alusel vaadata vaidemenetluses läbi EIP direktorite nõukogu otsus, ega ka see, kui liidu kohtule esitataks kõnealuse määruse artikli 12 lõike 1 alusel tühistamishagi otsuse peale, millega tunnistati vastuvõetamatuks EIP direktorite nõukogu otsuse peale esitatud vaie.
- 54 Viimati nimetatud juhul ei ole hagi eesmärk mitte see, et liidu kohus hindaks EIP direktorite nõukogu otsuse õiguspärasust või põhjendatust, vaid üksnes see, kas EIP-l oli õigus jätta niisuguse otsuse peale esitatud vaie vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata. Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 73 märkis, oleks niisuguse hagi rahuldamise ainus tagajärg see, et EIP ise vaataks kõnealuse otsuse vaidemenetluses uuesti läbi.

- 55 Käesoleval juhul oli ClientEarthi poolt Üldkohtule esitatud hagi ese nõue tühistada vaidlusalune otsus, mis põhines määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punktil g koostoimes artikli 10 lõikega 1 ja mis edastati ClientEarthile 30. oktoobri 2018. aasta kirjaga, millele olid alla kirjutanud EIP peasekretär ja õigustalituse asejuht ning millega jäeti 12. aprilli 2018. aasta otsuse peale esitatud vaie vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.
- 56 Kuna selle, määruse nr 1367/2006 artikli 12 lõike 1 alusel esitatud hagi ese oli vaidlusaluse otsuse tühistamine osas, milles see käsitles EIP poolt 12. aprilli 2018. aasta otsusele sama määruse artikli 2 lõike 1 punkti g alusel antud väidetavalt valet õiguslikku kvalifikatsiooni, selle otsuse peale esitatud vaide vastuvõetavuse hindamisel, mitte otsuse põhjendatuse hindamisel, ei saa ERTL artikli 271 punkt c takistada niisuguse hagi esitamist.
- 57 Seega ei rikkunud Üldkohus õigusnormi, kui ta leidis, et ClientEarthi poolt vaidlusaluse otsuse peale esitatud hagi lahendamine on tema pädevuses. Neil tingimustel ei anna asjaolu, et Üldkohus ei analüüsinud sõnaselgelt ERTL artikli 271 punkti c käsitlevaid argumente, alust vaidlustatud kohtuotsust tühistada.
- 58 Eeltoodud põhjendusi arvestades tuleb EIP esimene väide ja teise väite teine osa kohtuasjas C-212/21 P ning komisjoni kolmas väide kohtuasjas C-223/21 P põhjendamata tõttu tagasi lükata.

Kolmanda väite kolmas osa ja teise väite esimene osa kohtuasjas C-212/21 P ning esimene väide kohtuasjas C-223/21 P, mille kohaselt on Århusi konventsiooni tõlgendamisel ja kohaldamisel rikutud õigusnorme

Poolte argumendid

- 59 EIP heidab kohtuasjas C-212/21 P esitatud kolmanda väite kolmandas osas ja komisjon kohtuasjas C-223/21 P esitatud esimese väite esimeses osas Üldkohtule ette, et viimane leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 107, 125 ja 126 vääralt, et määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punktis g sätestatud tingimusi tuleb tõlgendada Århusi konventsiooni artiklist 9 lähtudes.
- 60 Esimesena toovad nad välja argumendi, et Euroopa Kohtu praktika, eelkõige 13. jaanuari 2015. aasta kohtuotsus nõukogu ja komisjon vs. Stichting Natuur en Milieu ja Pesticide Action Network Europe (C-404/12 P ja C-405/12 P, EU:C:2015:5) ning 3. septembri 2020. aasta kohtuotsus Mellifera vs. komisjon (C-784/18 P, ei avaldata, EU:C:2020:630), välistab kohustuse tõlgendada määrust nr 1367/2006 kooskõlas Århusi konventsiooni sätetega.
- 61 Teisena on apellandid seisukohal, et 16. juuli 2015. aasta kohtuotsuse ClientEarth vs. komisjon (C-612/13 P, EU:C:2015:486) punktist 40 nähtub, et kuna Århusi konventsioon oli koostatud riigisiseseid õiguskordi, mitte aga selliste piirkondliku majanduskoostöö organisatsioonide õiguslikke eripärasid arvestades nagu Euroopa Liit, siis ei saa kohaldada analoogiat kõnealuse konventsiooni rakendamisel liikmesriikide poolt ja liidu tasandil. Üldkohus ei saanud apellantide hinnangul seega vaidlustatud kohtuotsuse punktis 107 tugineda „sarnastele põhjustele“ (mille kohta pealegi selgitused puudusid), kui ta tõlgendas määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkti g Århusi konventsiooni artikli 9 lõigetest 3 ja 4 lähtudes.

- 62 Kolmanda argumendina märgivad nad, et Üldkohus tugines vaidlustatud kohtuotsuse punktides 125 ja 126 ekslikult põhimõttele, et tõlgendus peab olema kooskõlas Århusi konventsiooniga, kui ta hindas, kas 12. aprilli 2018. aasta otsus kujutas endast „üksikmeedet“ määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkti g tähenduses, samas kui seda mõistet tuleb tõlgendada üksnes ELTL artiklitest 263 ja 288 tulenevate kriteeriumide alusel. Nende arvates nähtub 3. detsembri 2020. aasta kohtuotsuse Région de Bruxelles-Capitale vs. komisjon (C-352/19 P, EU:C:2020:978) punktist 25, et Århusi konventsioon ei saa ette kirjutada, kuidas tõlgendada liidu esmast õigust.
- 63 Kohtuasjas C-212/21 P esitatud teise väite esimeses osas ja kohtuasjas C-223/21 P esitatud esimese väite teises osas heidavad vastavalt EIP ja komisjon Üldkohtule ette, et viimane rikkus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 107 õigusnormi ka veel Århusi konventsiooni artiklite 2 ja 9 tõlgendamisel. Nimelt ei tegutsenud EIP direktorite nõukogu 12. aprilli 2018. aasta otsust vastu võttes „avaliku võimu organina“ selle konventsiooni artikli 2 lõike 2 tähenduses, mistõttu ei ole konventsiooni artikli 9 lõige 3 kohaldatav. Vastupidi, selle otsuse tegemine on osa EIP kui panga finantstegevusest.
- 64 ClientEarth ei nõustu kõigi nende argumentide põhjendatusega.

Euroopa Kohtu hinnang

- 65 EIP ja komisjon väidavad oma argumentides, et Üldkohus rikkus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 107, 125 ja 126 mitut õigusnormi, kui ta tõlgendas ja kohaldas Århusi konventsiooni.
- 66 Siinkohal tuleb esiteks meelde tuletada, et liidu õigusnorme tuleb niivõrd, kui see on võimalik, tõlgendada rahvusvahelist õigust silmas pidades, eriti siis, kui nende õigusnormide eesmärk on rakendada liidu sõlmitud rahvusvahelist lepingut (vt selle kohta 14. juuli 1998. aasta kohtuotsus Safety Hi-Tech, C-284/95, EU:C:1998:352, punkt 22, ning 19. detsembri 2019. aasta kohtuotsus Nederlands Uitgeversverbond ja Groep Algemene Uitgevers, C-263/18, EU:C:2019:1111, punkt 38).
- 67 Nii on see määruse nr 1367/2006 puhul, mille eesmärk on rakendada liidu institutsioonide suhtes Århusi konventsiooni artikli 9 lõiget 3 (vt selle kohta 8. märtsi 2011. aasta kohtuotsus Lesoochranárske zoskupenie, C-240/09, EU:C:2011:125, punkt 41).
- 68 Kuigi Århusi konventsiooni artikli 9 lõikele 3 ei või tugineda selleks, et hinnata määruse nr 1367/2006 artikli 10 lõike 1 kooskõla kõnealuse sättega (vt selle kohta 13. jaanuari 2015. aasta kohtuotsus nõukogu jt vs. Vereniging Milieudefensie ja Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht, C-401/12 P – C-403/12 P, EU:C:2015:4, punkt 61, ning 13. jaanuari 2015. aasta kohtuotsus nõukogu ja komisjon vs. Stichting Natuur en Milieu ja Pesticide Action Network Europe, C-404/12 P ja C-405/12 P, EU:C:2015:5, punkt 53), ei takista niisugune järelalus vastavalt käesoleva kohtuotsuse punktis 66 viidatud kohtupraktikale kõnealuse määruse sätete tõlgendamist niivõrd, kui niivõrd see on võimalik, lähtudes Århusi konventsioonist (vt selle kohta 3. septembri 2020. aasta kohtuotsus Mellifera vs. komisjon, C-784/18 P, ei avaldata, EU:C:2020:630, punkt 77).
- 69 Nimelt on selline tõlgendus oluline vahend tagamaks vastavalt liidu seadusandja tahtele, mida on väljendatud määruse põhjenduses 3, et liidu õiguse sätted jääksid konventsiooni sätetega kooskõlas olevaks.

- 70 Teiseks tuleb EIP ja komisjoni argumendi puhul, et 12. aprilli 2018. aasta otsust vastu võttes ei tegutsenud EIP direktorite nõukogu „avaliku võimu organina“ Århusi konventsiooni artikli 2 lõike 2 tähenduses, kõigepealt meelde tuletada, et Århusi konventsiooni artikli 2 lõike 2 punkti d kohaselt tuleb piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsiooni – mis sarnaselt liiduga on selle konventsiooni osaline – institutsioone pidada selle konventsiooni tähenduses avaliku võimu organiteks, välja arvatud juhul, kui nad tegutsevad õigusemõistjana või seadusandjana.
- 71 Seejärel olgu märgitud, et määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkti c kohaselt hõlmab mõiste „[liidu] institutsioon või organ“, kelle suhtes on kõnealune määrus vastavalt selle artikli 1 lõikele 1 kohaldatav, mis tahes „ametiasutust, organit, asutust või agentuuri, mis on loodud asutamislepinguga või selle alusel, välja arvatud need, mis tegutsevad õigusemõistjana või seadusandjana“. Määruse põhjenduses 7 on täpsustatud, et see mõiste on määratletud „üldisel ja funktsionaalsel viisil“ seetõttu, et Århusi konventsioonis on avaliku võimu organid, kelle suhtes konventsioon on kohaldatav, määratletud „üldises tähenduses“, et tagada avaliku võimu teostamisel õigused üksikisikutele ja nende organisatsioonidele. Lisaks on sama määruse põhjenduses 11 märgitud, et välja tuleks jätta ka „muud uurimismenetlused, mille raames [liidu] institutsioon või organ tegutseb haldusjärelvalve organina vastavalt asutamislepingule“.
- 72 Sellest järeldub, et „[liidu] institutsiooni või organi“ tegevuse võib määruse nr 1367/2006 ja Århusi konventsiooni kohaldamisalast välja jätta üksnes juhul, kui see institutsioon või organ tegutseb õigusemõistja või seadusandjana või haldusjärelvalve organina vastavalt aluslepingule.
- 73 Käesolevas asjas see aga nii ei ole. Nimelt ei tehtud 12. aprilli 2018. aasta otsust, millega kiideti EIP põhikirja artikli 9 lõike 1 ja artikli 19 lõike 3 alusel heaks Curtise projekti rahastamise ettepanek, EIP direktorite nõukogu õigusmõistmis- või seadusandlikku pädevust kasutades; lisaks ei tegutsenud EIP ka „haldusjärelvalve organina vastavalt [alus]lepingule“ määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkti c tähenduses koostoimes selle põhjendusega 11.
- 74 Niisiis – nagu kohtujurist oma ettepaneku punktides 92–94 sisuliselt märkis – teostab EIP lepingu alusel korraldatud rahastamise raames kahte laadi pädevust. Nimelt on ta sel juhul tõepoolest rahastuse saaja eraõiguslik partner, kuid täidab seejuures ka üldist huvi teenivaid ülesandeid. Järelikult tagab kõnealuse määruse rakendamise kooskõlas Århusi konventsiooni artikli 2 lõike 2 punktiga d niisugune selle määruse artikli 2 lõike 1 punktile c antud tõlgendus, mille kohaselt tuleb EIP rahastamistegevuse teostamisel kvalifitseerida „[liidu] organiks“.
- 75 Eeltoodud põhjendusi arvestades tuleb kohtuasjas C-212/21 P esitatud teise väite esimene osa ja kolmanda väite kolmas osa ning kohtuasjas C-223/21 P esitatud esimene väide põhjendamatuselt tõttu tagasi lükata.

Teise väite teine ja kolmas osa ning kolmanda väite esimene ja teine osa kohtuasjas C-212/21 P ning teine väide kohtuasjas C-223/21 P, mille kohaselt on rikutud määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkte f ja g

Mõiste „keskkonnaõigus“ määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkti f tähenduses

– Poolte argumendid

- 76 EIP heidab kohtuasjas C-212/21 P esitatud kolmanda väite esimeses ja teises osas ning komisjon kohtuasjas C-223/21 P esitatud teise väite esimeses osas Üldkohtule ette, et viimane samastas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 120–124 ja 138–140 ekslikult 2009. aasta avalduses ja kliimastrateegias kindlaks määratud keskkonnakriteeriumid, mis käsitlevad projektide EIP rahastamise tingimustele vastavust, liidu keskkonnaõigusnormidega määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkti f tähenduses ja seetõttu asus seisukohale, et 12. aprilli 2018. aasta otsus võeti vastu „keskkonnaõigus“ alusel selle määruse artikli 2 lõike 1 punkti g tähenduses.
- 77 EIP ja komisjon väidavad kõigepealt, et määruse artikli 2 lõike 1 punktis f sisalduv mõiste „õigusakt“ on formaalne mõiste, mis määratletakse asjaomase akti vastuvõtmise menetluses. Seega saab ELTL artikli 289 kohaselt „seadusandliku akti“ sätteks kvalifitseerida üksnes sätte, mis sisaldub liidu aktis, mis on vastu võetud aluslepingute niisuguse sätte alusel, mis näeb ette kõnealuse akti vastuvõtmise kas seadusandliku tavamenetluse või seadusandliku erimenetluse teel. Üldkohus jättis apellantide hinnangul seega vaidlustatud kohtuotsuse punktides 120–124 ELTL artiklist 289 tulenevad nõuded tähelepanuta ja tema tõlgendus läheb kaugemale määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punktides f ja g kasutatud mõistetest „õigus“ ja „õigusakt“. Täpsemalt on vaidlustatud kohtuotsuse punktis 121 rikutud õigusnormi, sest Üldkohus leidis selles punktis, et Lissaboni lepinguga sisse seatud eristusel seadusandlike ja üldkohaldatavate aktide vahel puudub määruse artikli 2 lõike 1 punkti f tõlgendamisel tähtsus.
- 78 Seejärel heidavad EIP ja komisjon Üldkohtule ette, et viimane leidis, et 2009. aasta avaldus ja kliimastrateegia on siduvad. Need kaks dokumenti piirduvad sellega, et suunavad EIP tegevust projektide hindamise erinevates etappides, piiramata siiski selle organi kaalutusõiguse teostamist. Asjaolu, et projekt vastab rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidele, mis tulenevad nendest dokumentidest, ei tähenda, et sel juhul oleks õigus saada EIP-lt rahastust, samuti ei ole EIP direktorite nõukogul kohustust see rahastus heaks kiita ega EIP-l kohustust laenulepingut ka pärast direktorite nõukogu heakskiitu allkirjastada.
- 79 Isegi kui eeldada, et 2009. aasta avaldus ja kliimastrateegia piiravad EIP kaalutusõiguse teostamist, ei saa niisugust piirangut pidada õigusnormiga kehtestatud piiranguks. Lisaks ei kujuta asutusesiseseks kasutuseks mõeldud suunis, mille ainus järeilm on sundida institutsiooni, kes juhised kõrvale kaldub, oma otsust põhjendama, siiski endast õigusallikat. Määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punktis f kasutatud mõiste „õigusakt“ hõlmab seega apellantide arvates ainult neid eeskirju, millel on kodaniku jaoks vahetu õiguslikult siduv mõju. Nii ei ole see aga suuniste puhul, mille alusel institutsioon piirab oma tulevast kaalutusõigust.
- 80 Lõpuks ei nõustu EIP ja komisjon sellega, et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 123 leiti olevat analoogia EIP keskkonnavalaste laenude andmise poliitika ja tema personalialaste sise-eeskirjade vahel. Nad väidavad, et viimati nimetatud valdkonnas tegutseb EIP administratsioonina, sest

tema otsuste üle on võimalik teostada kohtulikku kontrolli, samas kui EIP laenuandmine keskkonna valdkonnas kuulub tema rahastamisülesannete täitmise alla ega väljendu haldusotsustes, mille üle saaks teostada sisulist kohtulikku kontrolli.

81 ClientEarth ei nõustu kõigi nende argumentide põhjendatusega.

– *Euroopa Kohtu hinnang*

82 EIP ja komisjon heidavad oma argumentides Üldkohtule ette, et ta leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 120–124 ja 138–140 ekslikult, et 2009. aasta avaldus ja kliimastrateegia kuuluvad mõiste „keskkonnaõigus“ alla määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkti f tähenduses ja seetõttu asus seisukohale, et 12. aprilli 2018. aasta otsus võeti vastu „keskkonnaõiguse“ alusel selle määruse artikli 2 lõike 1 punkti g tähenduses.

83 Mõiste „keskkonnaõigus“ on määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punktis f määratletud kui „[liidu] õigusaktid, mis olenemata nende õiguslikust alusest, aitavad saavutada asutamislepingus sätestatud [liidu] keskkonnapoliitika eesmärgi“, mida on nimetatud ELTL artikli 191 lõikes 1. Nagu nähtub kõnealuse määruse põhjendusest 10, on osutus nendele eesmärkidele põhjendatud, sest „keskkonnaõigus areneb pidevalt“.

84 Määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkti f sõnastusest endast koostoimes selle määruse põhjendusega 10 ilmneb, et liidu seadusandja soovis anda mõistele „keskkonnaõigus“ laia ulatuse.

85 Asjaolu, et teatavates keeleversioonides, nagu hispaania-, inglis-, prantsus- või portugali keelses versioonis, on määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punktis f viidatud „õigusaktidele“ või „mis tahes seadusandlikule sättele“, ei tähenda vastupidi EIP ja komisjoni seisukohale, et mõiste „keskkonnaõigus“ peaks selle määruse kohaldamisel olema piiratud seadusandlike aktidega ELTL artikli 289 lõike 3 tähenduses. Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 118 märkis, on määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkti f teistes keeleversioonides ja eelkõige saksa keelses versioonis kasutatud laiemat mõistet „õigusnormid“, mis võib hõlmata kõiki õiguslikult siduvaid üldkohaldatavaid akte.

86 Neil asjaoludel tuleb Euroopa Kohtu praktika alusel vastavat sätet tõlgendada, lähtudes selle õigusakti üldisest ülesehitusest ja eesmärgist, mille osa see on (vt selle kohta 24. veebruari 2022. aasta kohtuotsus Tiketa, C-536/20, EU:C:2022:112, punkt 27 ja seal viidatud kohtupraktika).

87 Võttes aga arvesse käesoleva kohtuotsuse punkti 84 ja liidu keskkonnapoliitika eesmärgi, on mõistet „keskkonnaõigus“ vaja tõlgendada laialt: selliselt, et see hõlmab mis tahes liidu õigusakti, mis sõltumata selle õiguslikust alusest aitab kaasa nende keskkonnapoliitika eesmärkide saavutamisele, mis on määratletud ELTL artikli 191 lõikes 1 (vt selle kohta 8. novembri 2022. aasta kohtuotsus Deutsche Umwelthilfe (mootorsõidukite tüübikinnitus), C-873/19, EU:C:2022:857, punkt 53). Asjaolust, et määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkti f enda sõnastuse kohaselt ei ole õigusakti vastuvõtmise õiguslik alus asjasse puutuv kriteerium selle kvalifitseerimisel „keskkonnaõiguseks“, saab järeldada, et niisuguse akti vastuvõtmise menetlus, mis vastavalt ELTL artiklile 289 määrab kindlaks, kas tegemist on seadusandliku aktiga või mitte, ei ole samuti selle kvalifitseerimise jaoks asjasse puutuv kriteerium.

88 Käesoleval juhul ei saa EIP direktorite nõukogu, kui ta otsustab anda rahalisi vahendeid EIP põhikirja artikli 9 lõike 1 ja artikli 19 lõike 3 alusel, ilma põhjuseta kõrvale kalduda 2009. aasta avaldusest ja kliimastrateegiast tulenevatest keskkonnakriteeriumidest, mis käsitlevad projektide

rahastamiskõlblikkust ja mida EIP ise on kohustatud laenu andmisel järgima, sest vastasel juhul tuleks talle määrata sanktsioon – olenevalt olukorrast – selliste õiguse üldpõhimõtete rikkumise eest nagu võrdne kohtlemine või õiguspärase ootuse kaitse (vt analoogia alusel 28. juuni 2005. aasta kohtuotsus Dansk Rørindustri jt vs. komisjon, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P – C-208/02 P ja C-213/02 P, EU:C:2005:408, punktid 209 ja 211).

- 89 Seega ei rikkunud Üldkohus õigusnormi, kui ta vaidlustatud kohtuotsuse punktides 122–124 leidis, et nii 2009. aasta avaldus kui ka kliimastrateegia kuuluvad mõiste „keskkonnaõigus“ alla määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkti f tähenduses, sest nendes on määratletud EIP rahastatavate projektide rahastamiskõlblikkuse keskkonnaalased kriteeriumid ja järelikult on nendega reguleeritud EIP tegevus laenude andmisel EL toimimise lepingu keskkonnaeesmärkide saavutamiseks.
- 90 Samuti ei rikkunud Üldkohus õigusnormi, kui ta vaidlustatud kohtuotsuse punktides 138–140 asus seisukohale, et 12. aprilli 2018. aasta otsus võeti vastu „keskkonnaõiguse“ alusel määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkti g tähenduses, kuivõrd selles tuvastati, et Curtise projekt vastas nendest kahest aktist, mis reguleerivad projektide sobivust EIP poolt rahastamiseks, tulenevatele keskkonnakriteeriumidele.
- 91 Eeltoodud põhjendusi arvestades tuleb kolmanda väite esimene ja teine osa kohtuasjas C-212/21 P ning teise väite esimene osa kohtuasjas C-223/21 P põhjendamatusesse tõttu tagasi lükata.

Mõiste „üksikmeede“ määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkti g tähenduses

– Poolte argumendid

- 92 Kohtuasjas C-223/21 P esitatud teise väite teises osas heidab komisjon Üldkohtule ette, et viimane eiras vaidlustatud kohtuotsuse punktides 126–142 kohtupraktikat, mille kohaselt tuleb mõistet „üksikmeede“ määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkti g tähenduses tõlgendada kooskõlas ETLT artiklitest 263 ja 288 tulenevate kriteeriumidega. Nimelt olevat Üldkohus – rikkudes põhimõtteid, mis tulenevad 3. septembri 2020. aasta kohtuotsuse Mellifera vs. komisjon (C-784/18 P, ei avaldata, EU:C:2020:630) punktides 65–67 ja 84–86 – leidnud, et 12. aprilli 2018. aasta otsuse „üksikmeetmeks“ kvalifitseerimiseks piisab sellest, kui EIP direktorite nõukogu on kõnealuse otsusega võtnud lõpliku seisukoha teatavate keskkonnaeesmärkide saavutamise suhtes. Niisugune lähenemisviis tähendaks komisjoni arvates, et mittesiduvate aktide peale, nagu soovitusel ja arvamused, võib esitada vaide kõnealuse määruse artikli 10 lõike 1 alusel ja seejärel hagi määruse artikli 12 lõike 1 alusel.
- 93 EIP väidab komisjoni toetuseks, et 12. aprilli 2018. aasta otsus on sisedokument, mille ainus tagajärg on võimaldada selle organi talitustel jätkata lepingulisi läbirääkimisi heakskiidetud rahastamiseks, mistõttu see ei puuduta isiklikult selle asutuse väliseid isikuid.
- 94 ClientEarth väidab, et ei EIP ega komisjon ei esitanud Üldkohtus argumenti, et vaide esemeks olevat akti tuleb pidada „üksikmeetmeks“ määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkti g tähenduses, mistõttu ei saa komisjon seda argumenti apellatsioonimenetluses esitada, kuna see on uus. Igal juhul on EIP arvates 12. aprilli 2018. aasta otsus „üksikmeede“, sest seda kohaldatakse konkreetsele taotlusele Curtise projekti rahastamiseks.

– Euroopa Kohtu hinnang

- 95 Komisjon heidab oma argumentides Üldkohtule ette, et viimane rikkus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 126–142 õigusnormi, kui ta tõlgendas ja kohaldas mõistet „üksikmeede“ määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkti g tähenduses ja omistas 12. aprilli 2018. aasta otsusele niisuguse ulatuse.
- 96 Mis puudutab esiteks ClientEarthi tõstatatud küsimust, kas komisjonil on apellatsioonimenetluses õigus kritiseerida vaidlustatud kohtuotsust osas, milles see kvalifitseeris 12. aprilli 2018. aasta otsuse ekslikult „üksikmeetmeks“, siis tuleb märkida, et apellandil on õigus esitada apellatsioonkaebuse raames Euroopa Kohtus väiteid ja argumente, mis on tekkinud vaidlustatud kohtuotsuse enda pinnalt ja mille eesmärk on selle otsuse põhjendatust õiguslikult kritiseerida (vt selle kohta 29. novembri 2007. aasta kohtuotsus Stadtwerke Schwäbisch Hall jt vs. komisjon, C-176/06 P, ei avaldata, EU:C:2007:730, punkt 17, ja 4. märtsi 2021. aasta kohtuotsus komisjon vs. Fútbol Club Barcelona, C-362/19 P, EU:C:2021:169, punkt 47 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 97 Komisjonil on seega õigus väelda apellatsioonimenetluses vastu sellele, et Üldkohus kvalifitseeris 12. aprilli 2018. aasta otsuse vaidlustatud kohtuotsuse punktides 140 ja 142 „üksikmeetmeks“.
- 98 Teiseks tuleb niisuguse kvalifitseerimise põhjendatuse kohta tõdeda, et selle kindlakstegemiseks, kas akt on üldkohaldatav akt või üksikakt, peab liidu kohus esmalt arvesse võtma akti eset ja sisu. Üldiselt kohaldatavat õigusakti ELTL artikli 288 tähenduses kohaldatakse objektiivselt kindlaks tehtud olukordadele ning sel on õiguslik mõju üldiselt ja abstraktselt määratletud isikute kategooriatele. Teise kriteeriumi kohta olgu märgitud, et akti üldist kohaldatavust ei sea kahtluse alla võimalus enam-vähem täpselt määratleda õigussubjektide arvu või ka konkreetselt neid õigussubjekte, kellele seda teataval ajahetkel kohaldatakse, kui on selge, et see kuulub kohaldamisele kõne all olevas õigusaktis määratletud ja selle eesmärgiga seotud objektiivse õigusliku või faktilise olukorra alusel (vt selle kohta 3. septembri 2020. aasta kohtuotsus Mellifera vs. komisjon, C-784/18 P, ei avaldata, EU:C:2020:630, punktid 65–67 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 99 Käesolevas asjas käsitleb 12. aprilli 2018. aasta otsus – kuivõrd sellega kiideti heaks Curtise projekti rahastamise ettepanek, arvestades selle keskkonna- ja sotsiaalaspekte – konkreetset olukorda, nimelt selle projekti rahastamist, ning see tekitab projekti arendajale õiguslikke tagajärgi, võimaldades tal võtta vajalikud meetmed laenu vormistamiseks.
- 100 Seega ei rikkunud Üldkohus õigusnormi, kui ta asus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 140 ja 142 seisukohale, et kõnealune otsus kujutab endast „üksikmeedet“ määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkti g tähenduses.
- 101 Järelikult tuleb teise väite teine osa kohtuasjas C-223/21 P põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.

Mõiste „õiguslikult siduv ja väline mõju“ määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkti g tähenduses

– Poolte argumendid

- 102 EIP heidab kohtuasjas C-212/21 P esitatud teise väite teises ja kolmandas osas ning komisjon kohtuasjas C-223/21 P esitatud teise väite kolmandas osas Üldkohtule ette, et ta asus ekslikult seisukohale, et 12. aprilli 2018. aasta otsusel on õiguslikult siduv ja väline mõju määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkti g tähenduses, sest see väljendab EIP direktorite nõukogu lõplikku seisukohta Curtise projekti rahastamiskõlblikkuse kohta EIP vahenditest, arvestades selle keskkonna- ja sotsiaalaspekte. Niisugune otsus ei andvat individuaalset õigust saada EIP-lt rahastust, sest selle organi ja potentsiaalse laenusaja vaheline suhe muutub õiguslikult siduvaks alles vastava lepingu allkirjastamisel. Kõnealusel otsusel ei saa seega olla mingit õiguslikult siduvat mõju.
- 103 Lisaks on vaidlustatud kohtuotsuse põhjendused vastuolulised, kuivõrd Üldkohus tuvastas ühelt poolt, et 12. aprilli 2018. aasta otsus avaldab Curtise projekti arendajale õiguslikku mõju, ning märkis teiselt poolt kohtuotsuse punktides 167–170, et see otsus ei tähendanud „õiguslikku kohustust anda laenu“ ja et menetlus jätkus pärast otsuse vastuvõtmist.
- 104 EIP väidab, et EIP direktorite nõukogu otsus, mis võetakse vastu EIP põhikirja artikli 19 lõike 3 alusel, kujutab endast projekti rahastamise ühtset otsust, ilma et sellest oleks võimalik eraldada „rahalist poolt käsitlevat osa“, mis ei ole lõplik ning millel ei ole siduvat ja välist mõju, ning „keskkonnaküsimusi käsitlevat osa“, mis on lõplik ja õiguslikult siduv kolmandatele isikutele.
- 105 Igal juhul oleks ClientEarthi õiguslikku olukorda silmas pidades pidanud tuvastama õiguslikult siduva ja välise mõju olemasolu määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkti g tähenduses. Olles vaidlustatud kohtuotsuse punktis 170 analüüsinud Curtise projekti arendaja õiguslikku olukorda, kinnitas Üldkohus EIP hinnangul, et ClientEarthile ei ole niisugune mõju avaldunud.
- 106 ClientEarth ei nõustu kõigi nende argumentide põhjendatusega.

– Euroopa Kohtu hinnang

- 107 EIP ja komisjon heidavad oma argumentides Üldkohtule ette, et viimane rikkus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 167–171 õigusnormi, leides, et 12. aprilli 2018. aasta otsus on „õiguslikult siduva ja välise mõjuga“ akt määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkti g tähenduses.
- 108 Vaidlustatud kohtuotsuse punktist 149 nähtub, et Üldkohus tõlgendas seda mõistet „üldise sidususe huvides“ kooskõlas ELTL artikli 263 esimese lõiguga kui „kolmandatele isikutele õiguslikke tagajärgi tekitavat akti“, mis põhimõtteliselt välistab aktid, mis tekitavad õiguslikke tagajärgi üksnes akti andnud liidu institutsiooni, organi või asutuse siseselt, tekitamata mingeid õigusi või kohustusi kolmandatele isikutele (vt selle kohta 25. veebruari 1988. aasta kohtuotsus *Les Verts vs. parlament*, 190/84, EU:C:1988:94, punkt 8, ja 25. juuni 2020. aasta kohtuotsus *CSUE vs. KF*, C-14/19 P, EU:C:2020:492, punkt 73 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 109 Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 167–171 tuvastas Üldkohus seda kohtupraktikat kohaldades, et 12. aprilli 2018. aasta otsusega määrati lõplikult kindlaks EIP direktorite nõukogu seisukoht, mis käsitles Curtise projekti kõlblikkust EIP rahastuse saamiseks selle keskkonna- ja sotsiaalaspektide

poolest, ning seega tekitab see otsus õiguslikke tagajärgi kolmandatele isikutele, eelkõige projekti arendajale, kuivõrd kõnealuses otsuses jõuti järeldusele, et see projekt on oma keskkonna- ja sotsiaalaspektide poolest kõlblik EIP rahastuse saamiseks ja võimaldas niisiis arendajal võtta edasisi vajalikke meetmeid, et vormistada laen.

- 110 Ei ole võimalik tuvastada vastuolu ühelt poolt selle järelduse vahel, et Curtise projekti keskkonnaaspekte oli lõplikult hinnatud, ja teiselt poolt nende asjaolude vahel – mis on samuti vaidlustatud kohtuotsuse nimetatud punktides välja toodud –, et 12. aprilli 2018. aasta otsus ei tähendanud „õiguslikku kohustust anda laenu“ ja et selle rahastuse andmise menetlus jätkus, kuivõrd projekti teisi tehnilisi, majanduslikke ja finantsaspekte tuli veel auditeerida.
- 111 Lisaks põhineb osutatud punktide vääral tõlgendusel EIP argument, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta otsustas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 167–170, et 12. aprilli 2018. aasta otsus sisaldas „rahalist poolt käsitlevat osa“, mida on võimalik eraldada „keskkonnaküsimusi käsitlevast osast“, ning et ainult viimati nimetatut on lõplik ja õiguslikult siduv kolmandatele isikutele. Üldkohus piirdus nimelt tõdemusega, et selle otsusega määrati lõplikult kindlaks, et Curtise projekt on EIP rahastuse saamiseks keskkonna- ja sotsiaalaspektide poolest kõlblik, kuid ta ei asunud seisukohale, et nimetatud otsus põhineb kõnealuse projekti keskkonna- ja sotsiaalaspektide ning rahaliste või muude aspektide formaalsel eristamisel.
- 112 Peale selle puudub määruses nr 1367/2006 alus argumendiks, et Üldkohus oleks pidanud vaidlustatud kohtuotsuse punktis 170 hindama, kas 12. aprilli 2018. aasta otsusel on ClientEarth'i suhtes „õiguslikult siduv ja väline mõju“ sama määruse artikli 2 lõike 1 punkti g tähenduses. Nimelt ei nõua ei kõnealune säte ega nimetatud määruse artikli 10 lõige 1, et haldusakti, mille peale vaie esitati, oleks vaide esitanud valitsusvälisele organisatsioonile õiguslikult siduv ja väline mõju.
- 113 Eeltoodud põhjendusi arvestades tuleb teise väite teine ja kolmas osa kohtuasjas C-212/21 P ning teise väite kolmas osa kohtuasjas C-223/21 P põhjendamatus tõttu tagasi lükata.
- 114 Kõiki eeltoodud põhjendusi arvestades tuleb apellatsioonkaebused tervikuna rahuldamata jätta.

Kohtukulud

- 115 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 184 lõige 2 näeb ette, et kui apellatsioonkaebus on põhjendamatu, siis otsustab Euroopa Kohus kohtukulude jaotuse. Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1, mis on artikli 184 lõike 1 kohaselt kohaldatav ka apellatsioonimenetlustele, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.
- 116 Kuna ClientEarth nõudis kohtukulude väljamõistmist EIP-lt ja komisjonilt ning nemad on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb nende kohtukulud jätta nende endi kanda ja mõista neilt välja ka ClientEarth'i kohtukulud, mis on seotud mõlema apellatsioonkaebusega.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kolmas koda) otsustab:

1. Jätta apellatsioonkaebused rahuldamata.

2. Jätta Euroopa Investeerimispannga (EIP) ja Euroopa Komisjoni kohtukulud nende endi kanda ning mõista neilt välja ClientEarth'i kohtukulud.

Allkirjad